

ПОГОДЖЕНО

Заступник Міністра розвитку громад та територій України

_____ Н.В. Козловська

« ____ » _____ 2021

МП

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. директора
Українського державного науково-
дослідного і проектно-вишукувального
інституту «УкрНДІводоканалпроект»

_____ О.І. Оглобля

« ____ » _____ 2021

МП

ПОГОДЖЕНО

Заступник директора
Державного підприємства «Науково-
дослідний інститут будівельного
виробництва»

_____ Ю.М. Червяков

« ____ » _____ 2021

МП

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ

На розроблення проекту нової редакції ДБН В.2.4-5:2012 «Хвостосховища і шламонакопичувачі. Частина І. Проектування. Частина ІІ. Будівництво»

за темою: ДК 015-97 код – код І.2 19 (Дослідження та розробки в галузі архітектури та будівництва), код згідно з ДК 021:2015 73100000-3 (Послуги у сфері наукових досліджень та експериментальних розробок)

Виконавець: Український державний науково-дослідний і проектно-вишукувальний інститут «УкрНДІводоканалпроект»

Київ 2021

1. Підстава для розроблення будівельних норм

- наказ Мінрегіону від 09.04.2021 № 89 «Про затвердження Переліків прикладних науково-технічних розробок, щодо яких здійснюватиметься фінансування у 2021 році за бюджетною програмою КПКВК 2751030»

- Договір №16-505/2021 від 21.12.2021 р. між Міністерство розвитку громад та територій України і Українським державним науково-дослідним і проектно-вишукувальним інститутом «УкрНДІводоканалпроект».

2. Термін розроблення

Початок – грудень 2021 р.

Закінчення – вересень 2022 р.

3. Призначення і завдання будівельних норм

Кінцевим результатом розробки є проект нової редакції ДБН (далі – проект ДБН).

Проектом ДБН передбачається встановити нормативні вимоги до проектування та будівництва хвостосховищ і шламонакопичувачів, а також функціонально пов'язаних з ними споруд.

Розроблення та затвердження проекту ДБН дасть можливість:

- встановити сучасні, із використанням європейського та світового досвіду, нормативні вимоги до проектування та будівництва хвостосховищ і шламонакопичувачів, а також функціонально пов'язаних з ними споруд.

- запровадити параметричний та цільовий методи нормування щодо таких об'єктів;

- забезпечити відповідність нормативних вимог до проектування та будівництва таких об'єктів вимогам чинного законодавства і підзаконних нормативно-правових актів, зокрема Законів України «Про будівельні норми» та «Про регулювання містобудівної діяльності».

Запровадження проекту ДБН дасть можливість проектувати хвостосховища та шламонакопичувачі з підвищеним рівнем безпеки та довговічності, безпеки життя та здоров'я людей, запобігати аваріям та техногенним катастрофам, забезпечить підвищення енергоефективності та використання новітніх технологій, обладнання та матеріалів.

4. Характеристика об'єкта нормування

Проект ДБН належить до групи документів класу В, підкласу В.2 «Об'єкти будівництва та промислова продукція будівельного призначення», комплексу В.2.4 «Гідротехнічні, енергетичні та меліоративні системи та споруди, підземні гірничі виробки».

Проект розробляється на заміну ДБН В.2.4-5:2012 «Хвостосховища і шламонакопичувачі. Частина I. Проектування. Частина II. Будівництво», що був прийнятий і введений в дію 1 вересня 2012 року. Необхідність розроблення проекту нової редакції ДБН зумовлено необхідністю застосування нових підходів до проектування та будівництва хвостосховищ і шламонакопичувачів у зв'язку із оновленням вимог законодавства у сфері містобудування, зокрема Законів України «Про будівельні норми» та «Про регулювання містобудівної діяльності».

При виконанні науково-технічної розробки необхідно забезпечити повноту аналізу чинних нормативно – правових та нормативних актів, з урахуванням досвіду європейських країн з зазначеного питання.

Розробка проекту ДБН має відповідати вимогам ДСТУ Б А.1.1-91:2008 «Система стандартизації та нормування в будівництві. Вимоги до побудови, викладання, оформлення та видання будівельних норм» та ДСТУ Б А.1.1-92:2008 «Система стандартизації та нормування в будівництві. Вимоги до оформлення документів при розробленні будівельних норм».

5. Розділи й основні положення, встановлювані будівельними нормами

У проекті нової редакції ДБН «Хвостосховища і шламонакопичувачі. Частина I. Проектування. Частина II. Будівництво» слід уточнити сферу застосування; навести нормативні посилання на діючі норми і стандарти; встановити терміни та визначення позначених ними понять; будуть удосконалені вимоги з метою підвищення параметрів

безпеки хвостосховищ і шламонакопичувачів, функціональності та якості, а також будуть приведені його положення до вимог діючого законодавства України, Європейських норм та вимог стандарту ICOLD як еталонного в міжнародному передовому досвіді.

Очікуваний результат: виключення ризиків аварійних ситуацій, підвищення безпеки експлуатації потенційно небезпечних об'єктів.

Попередній перелік та наповнення розділів проекту будівельних норм:

1. Сфера застосування

В цьому розділі встановлюється сфера дії цих норм. Норми поширюються на проектування та будівництво нових, реконструкції, консервації та рекультивациі існуючих хвостосховищ і шламонакопичувачів, а також функціонально пов'язаних з ними споруд, трубопроводів і комунікацій, які забезпечують надійну роботу систем гідравлічного та сухого складування твердих мінеральних відходів промислових підприємств.

2. Нормативні посилання

В цьому розділі наводиться перелік діючих державних будівельних норм та стандартів, що уточнюють положення цих норм. До переліку включаються документи з пожежної безпеки, енергоефективності і т.д.

3. Терміни та визначення понять

В цьому розділі планується навести терміни і чіткі визначення з метою однозначного трактування та усунення перешкод.

4. Частина I. Проектування. Загальні положення

В цьому розділі будуть наведені вимоги щодо правил проектування споруд, підготовки пульпи перед транспортуванням у хвостосховища і шламонакопичувачі, гідротранспортування хвостів і шламів у хвостосховища і шламонакопичувачі, оборотного водопостачання, сухого складування хвостів і шламів, надійності споруд та систем, охорони навколишнього середовища

5. Частина II. Будівництво

В цьому розділі будуть наведені вимоги щодо організації будівництва, підготовчих робіт, будівництва огорожувальних дамб (гребель) хвостосховищ і шламонакопичувачів, будівництва протифільтраційних екранів і дренажів, будівництва пульпонасосних станцій, насосних станцій оборотної води, дренажних насосних станцій та інших споруд хвостових і шламових господарств, забезпечення якості будівельно-монтажних робіт, заходи по охороні довкілля, безпеці і охороні праці при будівництві.

Додаток А.

В цьому додатку будуть уточнені схеми хвостового господарства гірничо-збагачувального комбінату

Додаток Б.

В цьому додатку будуть уточнені склад та зміст «Проекту технічної експлуатації хвостового (шламового) господарства і оборотного водопостачання»

Додаток В.

В цьому додатку будуть наведені нові вимоги щодо освітлюваність територій, доріг та робочих місць на відкритих майданчиках в темний період доби

Додаток Г. Бібліографія

В цьому розділі буде наведена література, що може бути додатково використана для проектування хвостосховищ і шламонакопичувачів.

Під час розробки та обговорення норм назва розділів та їх зміст може бути змінено.

6. Взаємозв'язок з іншими нормативними документами

Проект ДБН належить до групи документів класу В, підкласу В.2 «Об'єкти будівництва та промислова продукція будівельного призначення», комплексу В.2.4 «Гідротехнічні, енергетичні та меліоративні системи та споруди, підземні гірничі виробки».

Положення проекту ДБН мають бути взаємоузгоджені з положеннями ДБН В.2.4-3-2010 «Гідротехнічні споруди. Основні положення», ДБН В.1.1-7-2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва», ДБН В.2.5-56:2014 «Системи протипожежного захисту», ДБН В.2.5-74-2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування», ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування», ДБН А.2.1-1-2014 «Інженерні вишукування в будівництві», ДБН В.1.1-12:2014 «Будівництво у сейсмічних районах України», ДБН А.2.2-1-2003 «Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС) при проектуванні і будівництві підприємств, будинків і споруд».

Розробка повинна відповідати Законам України «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про архітектурну діяльність», «Про будівельні норми».

Вимоги щодо необхідності проведення оприлюднення, погодження, перевірки встановлюються відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 30.06.2010 № 543 «Про затвердження Порядку розроблення, погодження, затвердження, внесення змін до будівельних норм та визнання їх такими, що втратили чинність».

7. Джерела інформації:

Основні джерела інформації, які потрібно використовувати у процесі розроблення будівельних норм:

Закон України «Про будівельні норми»;

Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»;

Закон України «Про архітектурну діяльність»

Постанова Кабінету Міністрів України від 30.06.2010 № 543 «Про затвердження Порядку розроблення, погодження, затвердження, внесення змін до будівельних норм та визнання їх такими, що втратили чинність»;

ДСТУ Б А.1.1-91:2008 «Вимоги до побудови, викладання, оформлення та видання будівельних норм»;

ДСТУ Б А.1.1-92:2008 «Вимоги до оформлення документів при розробленні будівельних норм».

8. Етапи робіт і терміни їх виконання

Зміст та назва етапів	Строк виконання (початок, завершення: місяць, квартал, рік)
Етап 1. Аналіз чинних нормативно-правових та нормативних актів технічного характеру, нормативних документів із зазначеного питання. Підготовка проекту Технічного завдання на розроблення нової редакції ДБН (далі – проект ДБН) та погодження його із замовником.	грудень 2021
Етап 2. Затвердження Технічного завдання. Розроблення першої редакції проекту ДБН і пояснювальної записки до неї. Оприлюднення та розсилання першої редакції проекту ДБН до заінтересованих організацій для отримання пропозицій відповідно до Додатку А Технічного завдання.	січень 2022 – травень 2022
Етап 3. Опрацювання пропозицій та відгуків до першої редакції проекту ДБН, складання протоколу погодження позицій. Розроблення другої редакції проекту ДБН і пояснювальної записки до неї.	червень 2022 – липень 2022

<p>Етап 4. Проходження процедури погодження відповідно до Додатку Б Технічного завдання. Проведення перевірки проєкту ДБН. Опрацювання проєкту ДБН за зауваженнями погодження та перевірки і замовника. Розроблення остаточної редакції проєкту ДБН. Складання «Справи БН», підготовка і подання проєкту ДБН (у паперовій та електронній формах) до Мінрегіону для проходження процедури затвердження.</p>	<p>серпень 2022 – вересень 2022</p>
---	-------------------------------------

9. Додаткові дані (підготовчі заходи щодо впровадження будівельних норм):

Проєкт нового ДБН розглядається на засіданні секції та схвалюються рішенням Науково-технічної ради Мінрегіону.

Результати розробки подаються до Мінрегіону у наступному складі:

- редакція проєкту нової редакції ДБН, що надсилалася підприємствам, установам та організаціям для вивчення і погодження, з пояснювальною запискою до нього та протоколом погодження позицій (у паперовому та електронному виді);

- редакція проєкту нової редакції ДБН, що пройшла перевірку, яка проводилася базовою організацією, разом з пояснювальною запискою (у паперовому та електронному виді);

- оригінали погоджень із заінтересованими органами (у паперовому або електронному виді);

- висновок базової організації (у паперовому або електронному виді).

Електронні документи (крім оригіналів погоджень) надаються українською мовою у форматах, що дають змогу їх автоматизовано обробляти електронними засобами (машинозчитування) з метою повторного використання (електронний документ, який може бути завантажений або наданий на фізичному електронному носії):

- текстова інформація – RTF, DOC(X), PDF (з текстовим змістом, нескановане зображення), (X)HTML;

- графічна інформація у вигляді векторної графіки – CDR, SVG, AI;

- структуровані дані – XML, JSON, CSV, XLS(X);

- для математичних формул - розмітка TeX або MathML (можливе використання редакторів KFormula, MS Equation Editor, MathType, WIRIS Editor, MathCast).

Науковий керівник:

В.о. директора, д.т.н., проф.

_____

« ____ » _____ 2021

О.І. Оглобля

Відповідальний виконавець:

Начальник науково-технологічного відділу гідротехнічних споруд

_____

« ____ » _____ 2021

О.Д. Радчук

Додаток А

**ПЕРЕЛІК ОРГАНІЗАЦІЙ (ПІДПРИЄМСТВ), ЯКИМ НАДСИЛАЮТЬ ДЛЯ
ВИВЧЕННЯ І НАДАННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ПРОЄКТ**

нової редакції ДБН В.2.4-5:2012 «Хвостосховища і шламонакопичувачі.

Частина І. Проектування. Частина ІІ. Будівництво»

Назва органу, організації (підприємства)	Адреса
ТОВ «Інститут «Южгіпроруда»	61058, м. Харків, вул. Ромена Ролана, 12
ДП Науково-дослідний інститут будівельного виробництва (НДІБВ)	03680, м. Київ-МСП, просп. Валерія Лобановського, 51
ДП ДПІ «Кривбаспроект»	50000, м. Кривий Ріг, проспект Поштовий, 40
ДП НДІ будівельних конструкцій (НДІБК)	03037, м. Київ, вул. Преображенська, 5/2
ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. Марзєєва НАМНУ»	02094, м. Київ, вул. Попудренка, 50
Український науково-дослідний інститут цивільного захисту (УкрНДЦЗ)	01011, м. Київ, вул. Рибальська, 18
Український союз пожежної та техногенної безпеки (УСПТБ)	04214, м. Київ, вул. Північна, 3
ПрАТ «Полтавський ГЗК»	39802, Полтавська обл., м. Горішні Плавні, вул. Будівельників, 16
ПрАТ «Північний ГЗК»	50079, Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, вул. Черкасова, 86
ПАТ «Південний ГЗК»	50034, Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, просп. Південний, 1
ПрАТ «Центральний ГЗК»	50066, Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Двінська, 6
ПрАТ «Інгулецький ГЗК»	50064, Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, вул. Рудна, 47
Філія «Вільногірський ГМК» АТ «ОГХК»	51700, Дніпропетровська обл., м. Вільногірськ, вул. Степна, 1
ТОВ «Миколаївський глиноземний завод»	54051, Миколаївська обл., Вітовський р-н, с. Галицинове, вул. Набережна, 64
ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»	50095, Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, вул. Криворіжсталі, 1

Науковий керівник:

В.о. директора, д.т.н., проф.

О.І. Оглобля

« _____ » _____ 2021

Додаток Б
ПЕРЕЛІК УСТАНОВ І ОРГАНІЗАЦІЙ,
ЯКІ ПОГОДЖУЮТЬ ПРОЕКТ
нової редакції ДБН В.2.4-5:2012 «Хвостосховища і шламонакопичувачі.
Частина І. Проектування. Частина ІІ. Будівництво»

Назва органу, організації (підприємства)	Адреса
Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України	03035, м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 35
Державна служба України з питань праці	01601, м. Київ, вул. Десятинна, 14
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	01601, м. Київ, вул. О. Гончара, 55

Науковий керівник:

В.о. директора, д.т.н., проф.

_____

О.І. Оглобля

« ____ » _____ 2021